

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันนี้แผนการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มมุ่งไปในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งมาจากความต้องการที่จะลดปริมาณสินค้าที่ส่งเข้ามาในประเทศ เพื่อสงวนเงินตราต่างประเทศ ทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนมีงานทำ ซึ่งเป็นงานที่มีรายได้แน่นอน แทนการอาศัยรายได้จากทาง เกษตรกรรมซึ่งยากที่จะควบคุมจำนวนรายได้นั้นให้คงที่ เพราะผลผลิตขึ้นอยู่กับสภาพดิน ฟ้า อากาศ เป็นส่วนใหญ่ จากการที่รัฐบาลมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้เอง เป็นผลให้วงการอุตสาหกรรมภายในประเทศตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ชยายขอบเขตกว้างขวางไปเรื่อย ๆ ทั้งในด้านประเภทของสินค้าที่ทำการผลิต ขนาดของอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตและจำนวนโรงงานที่เปิดใหม่

อุตสาหกรรมบางแห่ง เมื่อตั้งขึ้นในลักษณะริเริ่มผลิตสินค้านิคมใหม่ อาจจะสามารถหาตลาดจำหน่ายสินค้าได้ดี จนผลิตสินค้าไม่ทันจำหน่าย จึงเป็นเหตุจูงใจให้มีการเข้ามาลงทุนแข่งขันในอุตสาหกรรมชนิดนั้น เมื่อผู้ผลิตมีมากขึ้นจนถึงจุดหนึ่ง ตลาดสินค้าก็จะเริ่มเปลี่ยนจากตลาดของผู้ขายมาเป็นตลาดของผู้ซื้อ ทำให้ผู้บริโภคมีอำนาจในการซื้อสินค้าสูง กล่าวคือ ผู้บริโภคอาจจะซื้อสินค้าของผู้ผลิตรายใดก็ได้ โดยที่จะให้ได้ประโยชน์ในการซื้อมากที่สุด นั่นคือซื้อสินค้าจากผู้ขายในราคาต่ำสุด สำหรับสินค้าที่มีคุณภาพเหมือนกัน

ปัญหาทางด้านการตลาดและการแข่งขันด้านราคาอีกทั้งต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเนื่องมาจากต้นทุนวัตถุดิบและอัตราค่าแรงเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เป็นเหตุให้อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ประสบกับปัญหา 2 ประการ คือ ปัญหาด้านการแข่งขันและปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับไม่สามารถ

ขึ้นราคาสินค้าได้ เพราะถ้าขึ้นราคาสินค้าแล้วจะทำให้ผู้บริโภคหันไปซื้อสินค้าจากคู่แข่งซึ่งไม่ได้ขึ้นราคาตามไปด้วย

เป้าหมายที่สำคัญที่สุดขององค์การธุรกิจส่วนใหญ่ก็คือพยายามให้มีกำไรสูงสุดและในทางอ้อม ก็พยายามลดต้นทุนให้เหลือต่ำสุด ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตจึงเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารธุรกิจ ในการดำเนินงานนั้นจะต้องมีการควบคุมต้นทุนการผลิตให้ดี ถ้าต้นทุนการผลิตต่ำ กำไรก็จะสูงขึ้น นักธุรกิจจึงจำเป็นต้องมีอย่างหนึ่งที่จะต้องมีมีการควบคุมต้นทุนการผลิตให้รัดกุม มีการควบคุมภายในที่ดี นอกจากนี้ต้นทุนการผลิตยังเป็นฐานสำหรับกำหนดราคาขาย ถ้าต้นทุนการผลิตสูงเกินไปจะเป็นเหตุให้กำหนดราคาขายไม่ถูกต้อง ถ้ากำหนดราคาขายสูงกว่าราคาตลาด สินค้าก็จะขายไม่ดี แต่ถ้าได้มีการควบคุมต้นทุนการผลิตให้ดีแล้ว ต้นทุนการผลิตจะต่ำลง กำไรก็จะมากขึ้น และยังสามารถลดราคาขายลง ทำให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มปริมาณขายและขยายตลาด

กิจการสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตได้ โดยอาศัยเครื่องมือในการควบคุมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกัน เครื่องมือในการควบคุมที่ใช้กันโดยทั่วไปมีหลายประเภท เช่น ต้นทุนโดยประมาณ งบประมาณ และที่สำคัญที่สุดคือต้นทุนมาตรฐาน ซึ่งในอุตสาหกรรมหมยงไม่ได้มีการนำเครื่องมือชนิดนี้เข้ามาใช้ การใช้ต้นทุนมาตรฐานจะช่วยให้ฝ่ายบริหารทราบข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ซึ่งพิจารณาจากผลต่างระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนมาตรฐานและวิเคราะห์สาเหตุของผลต่าง ในกรณีที่เป็นผลต่างในทางที่ดีคือต้นทุนจริงต่ำกว่าต้นทุนมาตรฐานและแน่ใจแล้วว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ นั้นเหมาะสมแล้ว ก็ควรใช้เป็นเครื่องจูงใจหรือสนับสนุนให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป ในกรณีที่เป็นผลต่างในทางไม่ดีคือต้นทุนจริงสูงกว่าต้นทุนมาตรฐานและแน่ใจแล้วว่าต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดไว้ นั้นเหมาะสมแล้ว ก็ควรหาทางแก้ไขและปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งที่จะศึกษาถึงวิธีการนำเอาต้นทุนมาตรฐานมาใช้ในการควบคุมต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมหมยง โดยจะศึกษาถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดต้นทุนมาตรฐานของอุตสาหกรรมนี้ นำมาเปรียบเทียบกับต้นทุนการ

ผลิตรวมที่เกิดขึ้นจริง และวิเคราะห์ถึงสาเหตุของผลแตกต่างที่เกิดขึ้น และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาปรับปรุงวิธีการควบคุมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อที่ฝ่ายจัดการจะได้ทราบว่าผลการผลิตบกพร่องที่จุดใด และควรแก้ไขอย่างไร อีกทั้งฝ่ายจัดการจะได้มีเครื่องมือช่วยในการกำหนดนโยบาย การวางแผนบริหารและการตัดสินใจได้ถูกต้องและรวดเร็ว จากรายงานการเปรียบเทียบต้นทุนดังกล่าว

ขอบเขตของการศึกษา

เนื่องจากกระบวนการในการผลิต และราคาจำหน่ายในตลาดของกิจการต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมาก ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาในกิจการซึ่งมีขั้นตอนการผลิตครบวงจรการผลิต คือตั้งแต่ขั้นตอนการนำเอาวัตถุดิบมาผลิตจนเป็นสินค้าพร้อมสำเร็จรูป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การวิจัยคาดว่าจะได้ประโยชน์ดังนี้

1. สำหรับผู้บริหารในอุตสาหกรรมนี้ จะได้ทราบวิธีการเสนอข้อมูลต้นทุนการผลิตจากการดำเนินงานของกิจการของคนอย่างรวดเร็ว เพื่อช่วยในการตัดสินใจและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการปฏิบัติงานภายในกิจการ
2. ผู้ที่รับผิดชอบในการผลิตซึ่งต้องรับผิดชอบในต้นทุนการผลิต จะได้ทราบวิธีการใช้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
3. การกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการผลิตสามารถนำมาใช้กำหนดราคาที่เหมาะสมของสินค้า
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการควบคุมต้นทุนการผลิตโดยใช้ต้นทุนมาตรฐาน สำหรับกิจการที่ทำการผลิตพร้อมอยู่แล้ว
5. เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการให้นักศึกษา และผู้ที่สนใจสามารถค้นคว้าหาความรู้ เกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนของอุตสาหกรรมประเภทนี้

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (PRIMARY DATA)

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิมาประกอบการเขียนดังต่อไปนี้

1.1 จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ประมวลความคิดเห็นและประสบการณ์ของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหมและผู้อยู่ปฏิบัติงานด้านบัญชีในอุตสาหกรรมนี้

1.2 จากการศึกษาการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงกระบวนการผลิตสินค้า พร้อมทั้งได้รับคำอธิบายอย่างละเอียด เกี่ยวกับการผลิตหมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น วิศวกร ผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการโรงงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกทางด้านการเงินโดยมุ่งศึกษาถึง

1.2.1 ผู้อยู่ปฏิบัติงานแต่ละหน่วยงานได้ปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างไร มีปัญหาใดเกิดขึ้นบ้างในหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน

1.2.2 ระบบการคิดต้นทุนของแต่ละหน่วยงานเป็นอย่างไร ควรจะได้มีการปรับปรุงระบบประการใด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (SECONDARY DATA)

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหนังสือ วารสาร เอกสาร บทความเกี่ยวกับสินค้าประเภทหม อุตสาหกรรมหม การบัญชีต้นทุน การควบคุมต้นทุน ต้นทุนมาตรฐานและการจัดการ ทั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น เกี่ยวกับลักษณะสินค้าและวิธีการควบคุมต้นทุนโดยค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ คือ ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สมาคมอุตสาหกรรมไทย

3. การนำเอาทฤษฎีบางอย่างมาประยุกต์ ได้แก่ การนำเอาวิธีการจัดตั้งต้นทุนมาตรฐาน การรายงานการควบคุม และการบันทึกต้นทุนการบัญชีมาดัดแปลงใช้กับกิจการผลิตหรม ซึ่งกิจการที่สามารถปฏิบัติตามวิธีการดังจะได้อกล่าวต่อไป จะได้รับประโยชน์ในการควบคุมต้นทุนการผลิตอย่างมีง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย